

# Rigsdagstidende.

1858. Forhandlingerne paa Landstinget. № 6.

Tiende Session.

7de Møde

Onsdagen den 13de Decbr.

(Forsat.)

**Besæfely** (fortsat): Det er jo klart, at, for at en Mand skal kunne bruge Credit, maa der være en anden, som giver ham den, og at lige saavel, som det paaligger en Kjøbmand, der vil benytte sin Credit, at vide, hvilken Fare han udsætter sig for ved at tage mod Credit, maa det paa den anden Side paaligge den Kjøbmand, der giver Credit, vel at betænke, hvad han gjør, at han nemlig derved udsætter sig for den Fare at tabe sine Penge, og jeg troer ikke, at det gaaer an uden Videre at kaste hele Skylden over paa den, der benytter sin Credit. Jeg skal blot oplyse dette ved at bringe i Erindring den sidste Handelskrisis, som indtraadte her i Landet. Jeg troer, at den hovedsagelig er foranlediget ved en urigtig Brug af Crediten, og, naar man paa den ene Side veed, at en betydelig Deel Kjøbmænd har etableret sig inden Krisen ved Hjælp af Credit, som de fik saavel her som i Hamborg, saa maa man paa den anden Side ogsaa erindre, at der var Folk, som gave dem denne Credit, at det var en stor Ubefindighed, som baade Udlandets — navnlig Hamborgs — Kjøbmænd og efter min Mening ogsaa Nationalbanken have viist ved at tilstaae en saa stor Credit. Og gaaer man videre, troer jeg, at man vil finde, at en stor Deel af Ulykken er skeet ikke saameget derved, at Kjøbmændene have benyttet Crediten, som derved, at Kjøbmændene have givet Credit, altsaa ved den Lettsindighed, hvormed man satte

sit Navn paa en Verel, den Lettsindighed, hvormed man troede, at, naar man fortjente en god Provision, saa kunde man gaae ind paa det, uden at betænke den Fare, man udsatte sig for ved at paatage sig en saadan Forpligtelse. Jeg troer derfor ikke, at det gaaer an at kaste hele Skylden over paa den Kjøbmand, som har maattet opgive sit Bo, men at man med Ret og Billighed kan forlange, at den Kjøbmand, der giver Credit, skal see sig vel for, inden han giver den, og deri grunder sig den betydelige Forskjel, der finder Sted i Forholdet mellem Fallenten og Creditorerne, eftersom Fallitboet er et Handelsbo eller et andet Bo. Jeg antager nemlig ikke, at denne Forbring om Indsigt i Creditens Natur kan stilles til Andre end de Handlende. Det er altsaa efter min Anskuelse en Mangel ved Lovudkastet, at det ikke skjelner mellem de to Slags Boer, og jeg troer, at man vil see dette tydeligt fremtræde ved Udkastets § 13. Denne gaaer ud paa, at der skal finde en successiv Udbetaling Sted af de Midler, som ere tilstede i Boet, naar de saakaldte Separatister ere tilfredsstillede, og naar der er Tilstrækkeligt til at dække Omkostningerne med. Det er en af de Paragrapher, som have givet meest Anledning til Uenighed imellem de Forskjellige, der ere blevne hørt i denne Sag. Commissionens Majoritet var for, at en saadan Bestemmelse skulde optages i Loven, hvorimod en Minoritet ansaae den for unødvendig og paaberaabte sig, at den vilde foraarsage for meget Arbejde for Skifteforvalterne og være u hensigtsmæssig med Hensyn til de smaa Boer, hvor Activer og Passiver udgjøre en meget ringe Sum. Her fremtræder det, forekommer det mig, tydeligt,